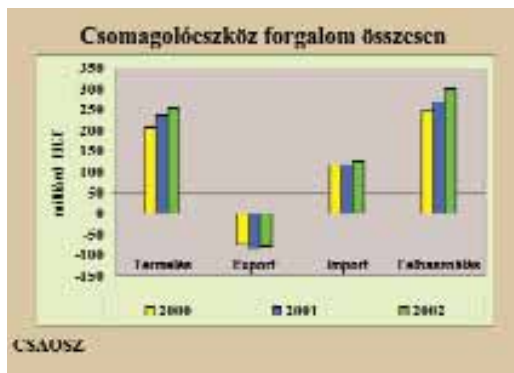

A csomagolóipar aktuális kérdései

Dr. Kertész Béla

A magyar csomagolóipar számokban

A 2000–2002 közötti időszakban a magyar csomagolóipart folyamatos fejlődés jellemezte, a gyártás elérte a kétszázötvenmilliárd forintot, a felhasználás pedig a háromszázmilliárd forintot.

Ezen belül dinamikusan nőtt a műanyag csomagolóeszközök forgalma, és felhasználásuk 2002-ben már meghaladta a százmilliárd forintot, ami több mint egyharmadát jelenti a teljes csomagolóeszköz-forgalomnak.

A fejlődésben nagy szerepet játszottak a kilencvenes években lezajlott külföldi tőkebefektetések, amelyek nagyobb részben meglévő üzemek felvásárlásával, kisebb részben zöldmezős beruházásokkal

mentek végbe (ez utóbbira példa a Nordénia Hungary Kft, Tetra Pak Hungária Rt, BERICAP Záródástechnika). Ezek a szakmai befektetők a legkorszerűbb csomagolóanyag-gyártási és -forgalmazási technikákat honosították meg nálunk is, és nagyban hozzájárultak a magyar csomagolóipari termékek minőségének fejlesztéséhez. Termékeik más országokban is versenyképesek; és alkalmasak a kereskedelmi láncok által elvárt igények kielégítésére is, részben az itt meghonosított termelés, részben a más országokban meglévő gyártóbázisaik révén. Ez látható az 1. *diagramból* is, amely szerint igen jelentős volt a csomagolási külkereskedelmi forgalom, amelyen belül az import meghaladta az exportot, annak ellenére, hogy egyes külföldi befektetők igen jelentős mértékben szállítanak Magyarországról a környező országok piacaira, miután gyártókapacitásaikat ennek a térségnek a piaci ellátására alakították ki (a magyar piac ugyanis esetenként túl kicsi a gazdaságos sorozatú gyártáshoz).

Felzárkózás az Unióhoz a csomagolási hulladékkezelésben

Magyarországnak 2005-ben kell teljesítenie az EU-tagországok számára 2001-re előírt csomagolási hulladékhasznosítási arányokat (kvótákat); nevezetesen a keletkező csomagolási hulladék minimálisan 50%-át kell hasznosítani, ezen belül az anyagában hasznosításnak (recycling) el kell érnie a 25%-ot.

Magyarország 1996-ban az Unióban példátlan termékdíjas rendszert vezetett be, többek között a csomagolóeszközökre, és csak viszonylag későn hozta meg azokat a jogszabályokat, amelyek lehetővé tették a kötelezettek számára, hogy hasznosítást koordináló szervezete(ke)t létrehozva saját maguk gondoskodjanak a kibocsátott csomagolási hulladék sorsáról. Így kezdte meg tevékenységét 2003. január 1-jén az ÖKO-Pannon Kht., amely licenrdíjas rendszerben, szerződéses alapon szervezi a csomagolási hulladék hasznosítását. (A 2004. évi állami termékdíjakat és az ÖKO-Pannon licenrdíjait a túldolai táblázat mutatja).

Csomagolási környezetvédelmi termék-díjak és hasznosítási díjak 2004-ben, HUF/kg

	Termékdíj	Hasznosítási díj
Műanyag	29,0	13,8
Társított	35,0	11,6
Alumínium	13,0	3,5
Fém	10,0	2,6
Papír, textil	13,0	6,5
Üveg	13,0	5,2
Gyök	5,0	2,1
Gyök	35,0	16,8

CSAOSZ

A szervezet 2003-ban már a tagjai által kibocsátott csomagolási hulladék 45%-ának hasznosítását szerezte meg (5%-kal túlteljesítve az előírt 40%-ot), ezzel mentesítve tagjait a termékdíjfizetési kötelezettség alól. Az állam azonban nem akart belenyugodni, hogy kevesebb termékdíj folyik be az államkasszába, ezért 2003-ban úgy módosította a szabályozást, hogy az előírt hasznosítási arányokat teljesítők is fizessenek 20%-os termékdíjat 2004-től, majd még ez évben úgy kívánja módosítani a szabályozást, hogy az italcsoomagolásokra és a műanyag hordtáskákra 2005. január 1-jétől *darab alapú termékdíjat* vezet be (lásd alábbi *táblázat*), továbbá meghatározza, hogy adott termékeknél milyen arányú legyen a kibocsátott és forgalmazott visszaváltható csomagolás részaránya.

Az érintett ágazatok azért tiltakoznak e szabályozás ellen, mert

- ◆ alapesetben (mentességek nélkül) 27-szeres díjfizetési kötelezettség keletkezik 2004-hez képest (amikor a termékdíjat súly alapján fizették),

**Termékdíj törvény módosítási koncepciója
DARAB ALAPÚ TERMÉKDÍJAK 2005 TŐL**

	Ft/db
Műanyag palack	10
Műanyag hordtáska	3-25
Üveg	3-10
Társított	15-45
Fémdoboz	10-15

Újrahasonlított figyelembe vételek „1” díjtételek.

CSAOSZ

- ◆ a részleges mentesség megszerzéséhez is sok cégnél olyan beruházásokra lenne szükség, amelyeket a piac nem követel meg; ez csődbe vihet több kis- és középvállalkozást,

- ◆ minden reális alapot nélkülöz például a műanyag hordtáskák esetében, ahol a termékdíj magasabb lenne, mint a táska előállítás költsége,
- ◆ megnehezíti az Európában több országban bevált, a szelektív gyűjtésen alapuló hasznosítási módszerek elterjesztését.

A darabdíjas rendszer az ipar, a kereskedelem és fogyasztó számára még rosszabb, mint a sok vitát kiváltó és gazdasági zavarokat okozó német betétdíjas rendelet, amelynél a fogyasztó nem jár rosszul, mert visszakapja a betétdíjat, ha visszaszállítja az egyutas csomagolóeszközt az árusítás helyére. A tervezett magyar szabályozásban a fogyasztó nem kapja vissza a pénzt, a termékdíj ugyanis az államkasszába kerül.

A Csomagolási és Anyagmozgatási Országos Szövetség (CSAOSZ) tagjai elsősorban a csomagolóanyag- és eszközgyártók, a disztribútorok és a felhasználók (termékcsoomagolók). A „szokásos” szövetségi feladatok (információ-áramoltatás, üzleti kapcsolatok elősegítése, rendezvények szervezése stb.) mellett kiemelkedően nagy munkát végez a szakmai érdekképviselő területén, beleértve a tervezett szabályozások véleményezését, a hatályos jogszabályoknak való megfelelés gyakorlati problémáinak megoldását, és részt vesz a harmonizált műszaki szabályozás (szabványok) előkészítésében, hogy tagjai megfelelhessenek az új kihívásoknak.

A Magyar Grafika a világhálón is elérhető!
Látogassa meg a

www.mgonline.hu

címen honlapunkat, és írja meg véleményét, észrevételeit, javaslatait, hogy a lehető legtöbbet nyújthassuk Önnek.

